

14/30

Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušný hospodařit Státní fond dopravní infrastruktury

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2014 pod číslem 14/30. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jiří Adámek.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu, se kterými je příslušný hospodařit Státní fond dopravní infrastruktury.

Kontrolováno bylo období let 2011 až 2014, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující. Kontrola byla prováděna od října 2014 do dubna 2015.

Kontrolovaná osoba:

Státní fond dopravní infrastruktury, Praha (dále jen „SFDI“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podal SFDI, byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách bylo vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém VIII. jednání, které se konalo dne 8. června 2015,

schválilo usnesením č. 9/VIII/2015

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Informace k předmětu kontroly

SFDI byl zřízen zákonem č. 104/2000 Sb.¹, je podřízen Ministerstvu dopravy a hospodaří s majetkem ve vlastnictví státu. Podle § 3 uvedeného zákona odpovídá za efektivní využití peněžních prostředků poskytovaných příjemcům na základě smluv. Podle § 14 zákona č. 219/2000 Sb.² je při hospodaření s majetkem státu povinen využívat tento majetek účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností.

SFDI sestavuje pro každý rozpočtový rok návrh rozpočtu, který předkládá vládě. Vláda jej předkládá ke schválení Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky současně s návrhem státního rozpočtu České republiky. Obdobným způsobem je po skončení rozpočtového roku schvalována účetní závěrka a výroční zpráva o činnosti SFDI.

V letech 2011 až 2014 byla průměrná roční výše příjmů SFDI 58 133 mil. Kč a výdajů 55 195 mil. Kč. Příjmy byly tvořeny především dotacemi ze státního rozpočtu (činily v průměru 51 % příjmů) a daňovými příjmy (činily v průměru 43 % příjmů). Na výdajích se největším objemem podílely výdaje na dopravní infrastrukturu (činily v průměru 91 % výdajů) a výdaje související s elektronickým mýtným a telematikou (činily v průměru 6 % výdajů). Podrobný přehled příjmů a výdajů za roky 2004 a 2011 až 2014 je uveden v přílohách č. 1 a 2.

1 Zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
2 Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

Kontrola hospodaření s majetkem státu byla zaměřena na dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, především na budovu sídla SFDI, výpočetní techniku a osobní automobily. Kontrolována byla evidence, pořízování, využívání a prodej uvedeného majetku. Stav dlouhodobého majetku SFDI za roky 2004, 2011 a 2014 je uveden v příloze č. 3.

Kontrola hospodaření s peněžními prostředky státu byla především zaměřena na prostředky, které byly poskytovány podle § 2 odst. 1 zákona č. 104/2000 Sb. a nebyly v minulých obdobích prověřovány samostatnými kontrolami NKÚ. Konkrétně se jednalo o:

- náklady na činnost SFDI podle písm. k) uvedeného ustanovení;
- poskytování příspěvků na průzkumné a projektové práce, studijní a expertní činnosti zaměřené na výstavbu, modernizaci a opravy silnic a dálnic, dopravně významných vodních cest a staveb celostátních a regionálních drah podle písm. f) uvedeného ustanovení (dále jen „nové technologie“);
- poskytování příspěvků pro naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace podle písm. g) uvedeného ustanovení (dále jen „bezpečnost dopravy“);
- financování úhrady nákladů souvisejících s pořízením, zabudováním a provozem kontrolních vah na pozemních komunikacích ve vlastnictví státu podle písm. l) uvedeného ustanovení;
- financování nákladů souvisejících se získáním vlastnických práv nebo se zřízením a trváním věcného břemene k pozemkům, na nichž se nachází dopravní infrastruktura ve vlastnictví státu, nebo pozemkům sloužícím účelům ochrany a údržby dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu podle písm. m) uvedeného ustanovení.

Z uvedených výdajových okruhů byly podrobněji kontrolovány náklady na činnost SFDI (bez nákladů souvisejících s výrobou a distribucí dálničních kupónů) a příspěvky na nové technologie a na bezpečnost dopravy. V letech 2011 až 2014 byla průměrná roční výše těchto výdajů 318 mil. Kč.

NKÚ provedl u SFDI obdobně zaměřenou kontrolu v roce 2004. Jednalo se o kontrolní akci č. 03/23, jejíž kontrolní závěr byl zveřejněn ve *Věstníku NKÚ* v částce 2/2004.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Vyhodnocení zjištění z kontrolovaných činností

V hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu nebyly ve většině kontrolovaných případů zjištěny nedostatky. Významnější nedostatky byly zjištěny v oblasti nákladů na právní, poradenské a konzultační služby. Týkaly se 14 případů (uvedených v části IV. v bodu 6), na něž SFDI vynaložil celkem 4,6 mil. Kč, což bylo 18 % z celkových výdajů 24,9 mil. Kč na tyto služby v letech 2011 až 2014.³ Dílčí nedostatky byly zjištěny v oblastech využití a prodeje majetku, nákupů tonerů a kancelářských potřeb a poskytování příspěvků na nové technologie.

Minulou kontrolou NKÚ bylo také ukázáno na progresivní růst nevyčerpaných disponibilních peněžních prostředků SFDI na konci let 2002 a 2003. V letech 2004 až 2011 se stav zlepšil, avšak od roku 2012 výše nevyčerpaných prostředků SFDI opět významně rostla.

3 Kontrolou NKÚ provedenou v roce 2004 nebyly v oblasti výdajů na služby zjištěny nedostatky.

III. Shrnutí vybraných zjištění

V této části jsou uvedeny skutečnosti, které byly zjištěny v kontrolovaných činnostech a negativně ovlivnily nebo mohly ovlivnit hospodaření SFDI s majetkem a peněžními prostředky státu.

Využití nehmotného a hmotného majetku

1. SFDI pořídil v roce 2013 dlouhodobý nehmotný majetek, jehož využití je primárně určeno pro investorské organizace v působnosti Ministerstva dopravy. Celková pořizovací cena tohoto majetku byla 11,9 mil. Kč. Šlo o majetek sloužící pro oceňování stavebních prací na silniční a železniční dopravní infrastrukturu.

2. SFDI umožnil využívání některých osobních vozidel i k jízdám pro soukromé účely, aniž by pro to byly splněny podmínky stanovené v § 27 zákona č. 219/2000 Sb. Vykázaný podíl soukromých jízd se v letech 2012 až 2014 pohyboval od 4 % do 49 % z celkového počtu kilometrů ujetých příslušným vozidlem. Objektivnější ověření správnosti vykázaných služebních a soukromých jízd v knihách jízd nebylo možné.

Prodej hmotného majetku

3. SFDI prodal v roce 2011 dvě osobní vozidla ve výši ocenění, které provedla kupující společnost. Prodejní cena obou vozidel byla 165 tis. Kč. Doklady prokazující, že SFDI zjišťoval zájemce o koupi vozidel, jak vyžaduje zákon č. 219/2000 Sb., nebyly předloženy.

Rozpočet SFDI

4. Na bankovních účtech SFDI zůstávaly ke konci příslušných roků bez využití vysoké částky. Průměrná roční výše zůstatků na bankovních účtech v letech 2012 až 2014 činila 12 mld. Kč, což bylo 21 % skutečných příjmů SFDI. Průměr předchozích osmi let byl 5 mld. Kč.

Zůstatky byly podle SFDI tvořeny částkami, které nevyčerpali příjemci dotací, a dále mělo jít o vytváření rezervy na úhradu budoucích potřeb, což vyplývá z podstaty SFDI. Ze schválených rozpočtů však tvorba rezervy ani její specifikace nebyly zřejmé.

Náklady na činnost SFDI

5. SFDI mohl v roce 2012 nakoupit tonery a kancelářské potřeby podstatně levněji, pokud by je pořizoval na základě více smluv. SFDI uzavřel na pořízení uvedených potřeb 4. 4. 2012 jednu smlouvu s celkovou cenou 320 tis. Kč. Ceny nabízené dalšími uchazeči o tuto veřejnou zakázku však byly v řadě shodných položek významně nižší, a to až o 44 %.

6. SFDI uzavřel v letech 2011 až 2014 celkem 13 smluv na právní, konzultační a poradenské služby, u kterých má NKÚ pochybnost o účelnosti, hospodárnosti nebo efektivnosti nákladů vynaložených na jejich předmět plnění. Plnění se kromě toho ve většině případů týkalo běžných činností, které by měl SFDI zabezpečovat vlastními zaměstnanci. SFDI za tyto služby uhradil celkem 3,6 mil. Kč. Jejich poskytovatele vybral většinou přímo, bez posouzení více nabídek.

Z výdajů na právní, konzultační a poradenské služby dále **SFDI uhradil v období od června 2006 do listopadu 2011 celkem 3,6 mil. Kč za přidělení ratingu, který však nebyl využit.** Přidělení ratingu souviselo s tím, že SFDI předpokládal vypsání dluhopisového programu, neboť měl být nositelem negarantovaného dluhového financování ve výši 9 mld. Kč na výstavbu III. a IV. železničního koridoru. Tento způsob financování nebyl realizován a SFDI smlouvu v listopadu 2011 vypověděl.

Příspěvky na nové technologie

7. Z dokladů obdržených od SFDI nebylo možné vyhodnotit přínos projektů podpořených z příspěvků na nové technologie. V letech 2011 až 2014 byly čerpány příspěvky na nové technologie v celkové výši 244,3 mil. Kč.

IV. Podrobnosti ke shrnutí vybraných zjištění

1. Pořízení nehmotného majetku určeného primárně pro jiné organizace

SFDI pořídil v roce 2013 (vždy na základě nabídek dvou uchazečů) tento dlouhodobý nehmotný majetek sloužící primárně investorským organizacím Ředitelství silnic a dálnic a Správa železniční dopravní cesty:

- Na základě smlouvy z 3. 12. 2012 pořídil v ceně 1,2 mil. Kč aktualizace cenových normativů staveb pozemních komunikací a cenové normativy pro ocenění železničních staveb financovaných z veřejných zdrojů.
- Na základě smlouvy z 26. 3. 2013 pořídil v ceně 1,0 mil. Kč aktualizace, dopracování a úpravu stávajícího číselníku činností používaného pro zadávání a vykazování prací údržby a oprav silniční infrastruktury.
- Na základě smlouvy z 26. 4. 2013 pořídil v ceně 3,5 mil. Kč aktualizace oborového třídníku stavebních konstrukcí a prací u staveb pozemních komunikací a aktualizace expertních cen položek oborového třídníku stavebních konstrukcí a prací staveb pozemních komunikací.
- Na základě smlouvy z 3. 5. 2013 pořídil v ceně 3,8 mil. Kč aktualizace a dopracování oborového třídníku stavebních konstrukcí a prací železničních staveb.
- Na základě smlouvy ze 4. 6. 2013 pořídil v ceně 2,4 mil. Kč cenovou soustavu v oblasti údržby a oprav železniční infrastruktury a analýzu nároků a potřeb zadavatele na aktualizaci jednotlivých položek sborníku, včetně metodiky stanovení cen položek sborníku.

SFDI odůvodnil pořízení uvedeného majetku potřebou vytvářet systematicky databáze sloužící pro oceňování staveb dopravní infrastruktury financovaných z rozpočtu SFDI v různých fázích přípravy staveb s tím, že zajišťuje jejich průběžnou správu. Uvedl, že cenové databáze jsou předkládány Ministerstvu dopravy a to zavazuje své investorské organizace k jejich používání s tím, že povinnost výpočtu stavebních nákladů je dána směrnicí Ministerstva dopravy. Ke konkrétnímu využití cenových normativů pro svou činnost uvedl, že je využívá při přípravě návrhu rozpočtu a střednědobého výhledu, kdy je potřeba vycházet z rozpočtů jednotlivých staveb dopravní infrastruktury, které mají být z jeho rozpočtu financovány.

Cenové normativy, sborníky a třídníky, které pořídil SFDI, mají sloužit především investorským organizacím Ředitelství silnic a dálnic a Správa železniční dopravní cesty při přípravě akcí na dopravní infrastrukturu. Jimi navržené náklady akcí vstupovaly do výdajové části rozpočtu SFDI na příslušný rok. Případné nedostatky v návrzích nákladů zjišťoval SFDI až následně kontrolami u těchto organizací. Investorské organizace si tak měly uvedený majetek poříditi a spravovat jej.

2. Využívání služebních vozidel pro soukromé účely

SFDI hospodařil v roce 2012 a 2013 s devíti osobními vozidly, z toho jízdy pro soukromé účely umožnil v roce 2012 u pěti vozidel a v roce 2013 u čtyř vozidel. V roce 2014, kdy hospodařil s osmi vozidly, umožnil toto využití u tří vozidel. Vykázaný podíl soukromých jízd se v letech 2012 až 2014 pohyboval od 4 % do 49 % z celkového počtu ujetých kilometrů příslušného vozidla. V počtu ujetých kilometrů to bylo od 734 km do 10 216 km. Služební a soukromé jízdy vykazovali zaměstnanci SFDI v knihách jízd jednotlivých vozidel. Objektivnější ověření správnosti záznamů v knihách jízd nebylo možné.

Podle § 14 zákona č. 219/2000 Sb. musí být majetek státu využíván k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností. Soukromé jízdy tímto plněním a výkonem nebyly. Jiným způsobem lze podle uvedeného ustanovení majetek použít pouze za podmínek stanovených zvláštním předpisem anebo zákonem č. 219/2000 Sb. Ten v § 27 odst. 1 umožňuje přenechat do užívání jiné osobě dočasně nepotřebnou věc a obdobně umožňuje postupovat i v případech, kdy tímto postupem bude dosaženo účelnějšího nebo hospodárnějšího využití věci při zachování hlavního účelu, ke kterému slouží. Za toto užívání však musí být podle § 27 odst. 3 uvedeného zákona sjednáno nájemné. To SFDI nesjednal.

Výjimku z podmínek stanovených v § 27 zákona č. 219/2000 Sb. může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí. SFDI tuto výjimku neměl.

3. Prodej dvou osobních vozidel v roce 2011

SFDI prodal v lednu 2011 tato dvě osobní vozidla:

- Vozidlo v pořizovací ceně 740 tis. Kč, které bylo zařazeno do užívání v roce 2005 a v době prodeje mělo najeto 110 499 km. SFDI jej prodal za cenu 115 tis. Kč, tj. za 15,5 % pořizovací hodnoty.
- Vozidlo v pořizovací ceně 259 tis. Kč, které bylo zařazeno do užívání v roce 2007 a které mělo v době prodeje najeto 106 245 km. SFDI jej prodal za cenu 50 tis. Kč, tj. za 19,3 % pořizovací hodnoty.

SFDI prodal vozidla za cenu ve výši ocenění, které provedla kupující společnost. Podle zákona č. 219/2000 Sb. mají být před prodejem zjišťování zájemci o koupi. Postup pro zjišťování zájemců je stanoven v § 21 až § 24 vyhlášky č. 62/2001 Sb.⁴ SFDI nepředložil žádné doklady, které by prokazovaly, že zjišťoval zájemce o koupi vozidel.

4. Vysoké zůstatky na bankovních účtech SFDI a jeho rozpočet

Zůstatky na bankovních účtech SFDI k 31. 12. příslušných roků se většinou pohybovaly kolem 5 mld. Kč, v letech 2012 a 2014 však přesáhly 10 mld. Kč. Konkrétní výše zůstatků za roky 2004 až 2014 jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Zůstatky na bankovních účtech SFDI (v mld. Kč)

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
5,4	9,2	6,4	0,6	7,4	1,8	4,4	5,4	11,2	8,8	16,1

Zdroj: účetní závěrky SFDI za roky 2004 až 2014.

V letech 2011 až 2013 odpovídaly zůstatky na bankovních účtech v zásadě nedočerpaným částkám, které SFDI poskytl příjemcům do výše upraveného rozpočtu. V zůstatku roku 2014 byly podle výroční zprávy SFDI za rok 2014 i prostředky ve výši 6,0 mld. Kč blokovány jako zdroj krytí rozpočtovaných výdajů na rok 2015 a prostředky ve výši 4,6 mld. Kč na financování oprav silnic II. a III. třídy v majetku krajů v roce 2015.

Podle § 4 zákona č. 104/2000 Sb. se zůstatky příjmů SFDI převádějí na konci každého kalendářního roku do roku následujícího. SFDI k zůstatkům na svých účtech mj. uvedl, že z podstaty SFDI vyplývá, že má vytvářet prostředky na úhradu budoucích potřeb. Ze schválených rozpočtů SFDI však není zřejmé vytváření těchto rezerv ani jejich užití. SFDI používá převedené prostředky k financování potřeb na základě svých rozpočtových opatření.

⁴ Vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu.

Rozpočty SFDI byly v letech 2011 až 2014 schváleny jako vyrovnané (po odečtení nároků z předchozího roku⁵). Ve skutečnosti ale kromě roku 2013 byly příjmy vyšší než výdaje (v roce 2011 o 1,1 mld. Kč, v roce 2012 o 5,8 mld. Kč a v roce 2014 o 7,3 mld. Kč). V roce 2013 byly příjmy o 2,3 mld. Kč nižší než výdaje. Plnění příjmů a výdajů je uvedeno v tabulkách č. 2 a č. 3.

Tabulka č. 2 – Plnění příjmů SFDI (v mld. Kč)

	2011	2012	2013	2014
Schválený rozpočet	61,3	58,3	58,6	57,0
Upravený rozpočet	77,4	69,0	73,5	76,6
Skutečnost	63,4	57,8	51,9	59,5

Zdroj: schválené rozpočty a výroční zprávy SFDI za roky 2011 až 2014.

Schválené rozpočty příjmů SFDI byly v jednotlivých letech 2011 až 2014 navyšovány v průměru o 15,3 mld. Kč. Skutečnost byla oproti upravenému rozpočtu v průměru o 16,0 mld. Kč nižší.

Tabulka č. 3 – Plnění výdajů SFDI (v mld. Kč)

	2011	2012	2013	2014
Schválený rozpočet	61,3	66,1	64,5	71,1
z toho:				
- nároky z předchozího roku	0	7,8	5,9	14,1
Upravený rozpočet	81,8	74,4	79,6	85,4
Skutečnost	62,3	52,0	54,2	52,2

Zdroj: schválené rozpočty a výroční zprávy SFDI za roky 2011 až 2014.

Schválené rozpočty výdajů byly v jednotlivých letech 2011 až 2014 rovněž navyšovány, a to v průměru o 14,6 mld. Kč. Skutečnost byla oproti upravenému rozpočtu v průměru o 25,1 mld. Kč nižší.

5. Nákup tonerů a kancelářských potřeb v roce 2012

SFDI uzavřel 4. 4. 2012 kupní smlouvu na dodávku tonerů a kancelářských potřeb s cenou 320 tis. Kč. Dodavatele vybral v zadávacím řízení, ve kterém byly hodnoceny čtyři nabídky. Nabídka vybraného dodavatele měla nejnižší celkovou cenu, neboť měla oproti nabídkám ostatních uchazečů výrazně nižší ceny v položkách „kompatibilní tonery“. V položkách „kancelářské potřeby“ však byla nabídka vybraného uchazeče o 30 tis. Kč vyšší, tj. o 62 % vyšší, než nabídka jiného uchazeče. Obdobně byla jeho cena o 79 % vyšší u originálního toneru Olivetti.

V letech 2013 a 2014, kdy již SFDI uzavíral samostatné smlouvy na dodávky kancelářských potřeb a na dodávky tonerů, byly jejich ceny podstatně nižší než v roce 2012.

6. Nedostatky v oblasti právních, konzultačních a poradenských služeb

Právní, poradenské a konzultační služby, které SFDI využil v letech 2011 až 2014 a u kterých má NKÚ pochybnost o účelnosti, hospodárnosti nebo efektivnosti nákladů vynaložených na jejich poskytnutí:

6.1a) SFDI v roce 2012 uhradil 300 tis. Kč za právní služby související s kontrolami zadávacích řízení prováděnými SFDI na Ředitelství silnic a dálnic. Právní služby se měly týkat vzorku 30 veřejných zakázek realizovaných v souvislosti s akcemi na silnicích I. třídy a dálnicích.

Podle smlouvy z 16. 1. 2012 měla hodinová sazba za tyto služby činit 2 500 Kč, přičemž celková výše odměny neměla přesáhnout 180 tis. Kč. SFDI uzavřel sedm dní před termínem plnění dodatek ke smlouvě, kterým prodloužil termín plnění o jeden měsíc a navýšil cenu o 67 % na 300 tis. Kč,

⁵ Jde o prostředky úvěru Evropské investiční banky, resp. o prostředky z dotace ze státního rozpočtu na spolufinancování projektů realizovaných v rámci operačního programu *Doprava 2007–2013*.

přičemž předmět plnění se nezměnil. SFDI prodloužení termínu a navýšení ceny odůvodnil jen obecně náročností prováděné kontroly s tím, že poskytovatel služby byl povinen doložit rozpis skutečně vykonané práce a jeho přiměřenost SFDI kontroloval.

Podle smlouvy měla být výstupem zpráva zpracovaná poskytovatelem služeb. Ta zpracována nebyla a podle SFDI byla nahrazena kontrolním protokolem z provedené kontroly. Z kontrolního protokolu však nelze určit podíl poskytovatele služeb a vlastního zaměstnance, který se kontroly zúčastnil. Poskytovatel vystavil k úhradě služeb dvě faktury. U první faktury na částku 180 tis. Kč byl přiložen rozpis provedených činností v rozsahu 91,5 hodiny. Druhá faktura na částku 120 tis. Kč rozpis fakturovaných činností v rozsahu 45 hodin neobsahovala.

Provádění kontrol veřejných zakázek spadá do běžných činností SFDI. SFDI má zřízen odbor veřejnosprávních kontrol, který měl v roce 2012 ve stavu 10 samostatných kontrolorů, a odbor právní, metodiky a časového zpoplatnění, který měl v uvedené době ve stavu dva právníky. SFDI odůvodnil provedení uvedené mimořádné kontroly pokynem ministra dopravy, který však nepředložil.

Kontrola 30 veřejných zakázek byla provedena na dvou akcích charakteru oprav (jedna akce byla na silnici I. třídy a jedna na dálnici), z toho 22 zakázek bylo menšího rozsahu s hodnotou do 10 mil. Kč. Kontrola jednoho zadávacího řízení stála 10 000 Kč (8 333 Kč bez DPH⁶).

6.1b) SFDI v roce 2013 uhradil 574 tis. Kč stejnému poskytovateli jako v předchozím případě, tentokrát za právní služby související s kontrolami veřejných zakázek prováděnými SFDI na Správě železniční dopravní cesty. Provádění kontrol veřejných zakázek spadá do běžných činností SFDI, jak již bylo uvedeno výše. Podle objednávky z 9. 1. 2013 byla hodinová sazba za poskytnuté služby stejná jako v předchozím případě, tj. 2 500 Kč. Kontrola měla být zaměřena na postup zadavatele a dodržování zákona č. 137/2006 Sb.⁷. Kontrolované veřejné zakázky však byly podlimitní, na které se v případě Správy železniční dopravní cesty vztahuje výjimka z působnosti uvedeného zákona.

Předloženým výstupem činnosti poskytovatele právních služeb byl kontrolní protokol, z něž vyplývá, že kontrolu provedli tři zaměstnanci SFDI a jeden zaměstnanec poskytovatele služeb. Prověřeno bylo 25 veřejných zakázek na akce charakteru oprav, z toho 24 zakázek bylo v objemu do 20 mil. Kč. Kontrola nezjistila závažné nedostatky. Podíl činnosti poskytovatele služeb nebyl z kontrolního protokolu zřejmý. Rozpis provedených činností v rozsahu 190 hodin byl přílohou faktury.

Kontrola jednoho zadávacího řízení stála 22 960 Kč (18 975 Kč bez DPH). Cena kontroly jednoho zadávacího řízení tak byla více než dvojnásobná oproti obdobné kontrole u Ředitelství silnic a dálnic (viz bod 6.1a).

6.2 SFDI využil stejného poskytovatele jako v případech uvedených v bodech 6.1a) a 6.1b) i pro tyto právní služby:

- Právní stanovisko k možnosti vyplácení měsíčních odměn zaměstnancům SFDI, kteří neprovádějí výkony související s implementací operačního programu *Doprava*, z jeho rozpočtu. SFDI uhradil 28. 11. 2012 za tyto právní služby, které spadají do jeho běžné činnosti, 60 tis. Kč.
- Právní stanovisko k poskytnutí finančních prostředků SFDI Správě železniční dopravní cesty na nákup nemovitostí, které souvisejí s železniční dopravní cestou a jsou ve vlastnictví Českých drah. SFDI uhradil 24. 7. 2013 za tyto právní služby, které spadají do jeho běžné činnosti, 145 tis. Kč. Součástí právního stanoviska byla i problematika nedovolené veřejné podpory při výkupu nemovitostí od Českých drah a problematika způsobu stanovení ceny nemovitostí.

6 DPH – daň z přidané hodnoty.

7 Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

6.3 SFDI nechal v letech 2011 a 2012 zpracovat dvě obdobné metodiky zaměřené na kontroly projektových dokumentací a ocenění staveb silniční a železniční infrastruktury. Za první metodiku uhradil 329 tis. Kč a za druhou 684 tis. Kč. Obsahem první metodiky byly pouze obecné informace o provádění expertiz v České republice a popis zkušeností s jejich prováděním na Slovensku. Nelze ji tak považovat za metodiku. SFDI ji podle svého vyjádření použil jako podklad pro stanovení působnosti samostatného oddělení supervizí projektových dokumentací. Druhou metodiku lze považovat za podklad pro provádění kontrol ocenění staveb.

6.4 SFDI uzavřel v letech 2013 a 2014 s jedním poskytovatelem tři smlouvy na provedení kontroly projektových žádostí na poskytnutí příspěvků na cyklostezky a bezpečnost dopravy. Průměrné ceny za kontrolu jedné žádosti se mezi smlouvami neúměrně lišily, a to až o 68 %. SFDI vybral poskytovatele přímo, bez oslovení více uchazečů. Šlo o smlouvy uzavřené:

- 15. 2. 2013, na základě této smlouvy SFDI uhradil za kontrolu 119 žádostí 516 670 Kč, kontrola jedné žádosti tak stála 4 342 Kč, což bylo o 68 % více než u následující smlouvy;
- 10. 2. 2014, na základě této smlouvy SFDI uhradil za kontrolu 246 žádostí 635 250 Kč, kontrola jedné žádosti tak stála 2 582 Kč;
- 31. 7. 2014, na základě této třetí smlouvy SFDI uhradil za kontrolu 34 žádostí 115 192 Kč, kontrola jedné žádosti tak stála 3 388 Kč, což bylo o 31 % více než u předchozí smlouvy.

6.5 SFDI dále zabezpečoval na základě smluv nebo objednávek některé běžné činnosti, které měl zajišťovat svými vlastními zaměstnanci:

- Dvěma smlouvami uzavřenými 14. 1. 2008 a 24. 1. 2011 se stejnou fyzickou osobou zajišťoval do 31. 1. 2012 vedení účetnictví a mzdové agendy. Na základě druhé smlouvy uhradil celkem 932 tis. Kč, což bylo měsíčně 78 tis. Kč. Po skončení její platnosti již zajišťoval SFDI tuto činnost svým zaměstnancem.
- Na základě objednávky z 30. 5. 2012 uhradil 114 tis. Kč za provedení auditu veřejných zakázek vztahujících se k vybavení administrativní budovy SFDI. Tato činnost patřila do působnosti interního auditu SFDI.
- SFDI v roce 2013 uhradil advokátní kanceláři 141 tis. Kč za posouzení správnosti použití jednacího řízení bez uveřejnění u šesti zakázek zadávaných Ředitelstvím silnic a dálnic a za stanovisko týkající se rozvoje vodní dopravy. Provádění kontrol veřejných zakázek spadá do běžných činností SFDI, jak bylo uvedeno již v bodě 6.1a.
- Na základě tří smluv z 19. 11. 2013, 19. 11. 2013 a 20. 6. 2014 uhradil SFDI v roce 2014 celkem 362 tis. Kč za kontrolu a posouzení projektových dokumentací žádostí o příspěvek z hlediska bezbariérového užívání. SFDI vybral poskytovatele služby přímo, bez oslovení více uchazečů. Potřebu služby odůvodnil jen obecně zkušenostmi z minulých let, kdy u řady projektů byla zjištěna nedostatečná projektová příprava a špatná realizace pěších tras i cyklostezek. Výkaz odpracovaných hodin předložený poskytovatelem služby neobsahoval bližší specifikaci vykázaného počtu hodin, např. ve vazbě na činnosti dohodnuté ve smlouvě nebo na prověřované projektové dokumentace. V roce 2015 prováděli tuto činnost již zaměstnanci SFDI v rámci posuzování žádostí o příspěvek.

6.6 Vláda schválila usnesením ze dne 13. července 2005 č. 885 negarantované dluhové financování ve výši 9 mld. Kč na výstavbu III. a IV. železničního koridoru. Čerpání těchto prostředků bylo předpokládáno do roku 2010. Příjemcem prostředků dluhového financování měl být SFDI.

SFDI v souvislosti s tím předpokládal vypsání dluhopisového programu pro období 2007 až 2010 s objemem emitovaných dluhopisů v uvedené výši 9 mld. Kč. Z tohoto důvodu uzavřel 14. 6. 2006 smlouvu o přidělení národního ratingu s ročním poplatkem ve výši 11 000 €. SFDI smlouvu v prosinci 2008 rozšířil o přidělení i globálního ratingu. Roční poplatek se tak zvýšil na 25 780 €. Poplatek se každoročně zvyšoval až na 32 620 € pro rok 2011.

Smlouvu o přidělení ratingu SFDI odůvodnil § 7 zákona č. 190/2004 Sb.⁸, podle kterého musely emisní podmínky emitenta dluhopisů obsahovat informaci o provedení ohodnocení finanční způsobilosti emitenta (rating) nebo informaci, že ohodnocení nebylo provedeno.

Vláda usnesením ze dne 20. července 2011 č. 570 zrušila výše uvedené usnesení z roku 2005. SFDI tak emisi dluhopisů nerealizoval a smlouvu o přidělení ratingu 7. 11. 2011 vypověděl. Za dobu trvání této smlouvy uhradil celkem 3 588 tis. Kč, z toho 959 tis. Kč v roce 2011.

7. Vyhodnocování přínosu projektů podpořených z příspěvků na nové technologie

Podle pravidel SFDI se projektem pro účely poskytování příspěvků na nové technologie rozumí projekty zaměřené na tvorbu předpisů upravujících nové technologie, na zpracování projektových a prováděcích dokumentací pro aplikaci nových technologií, na zpracování pracovních postupů, technických předpisů a norem v oblasti dopravní infrastruktury, na rozvoj nových diagnostických metod stavu dopravní infrastruktury a na aplikování nových technologií na dopravní infrastrukturu, včetně vyhodnocování aplikace. Maximální výše příspěvku byla stanovena na 75 % z předpokládaných nákladů, u organizací zřízených státem mohla činit až 100 %.

V letech 2011 až 2014 bylo podle alokace finančních prostředků předpokládáno podpořit 70 % projektů zaměřených na aplikování nových technologií. Ve skutečnosti bylo podpořeno jen cca 20 % takových projektů.

SFDI sledoval přínos podpořených projektů prostřednictvím závěrečného vyhodnocení akce, které předkládali příjemci příspěvků po ukončení akce. V těchto vyhodnoceních však byly přínosy aplikování nových technologií uvedeny jen v obecné rovině (např. že došlo ke zlepšení podmínek v dané oblasti nebo zlepšení stavu vozovek). Povinnost uvádět konkrétní přínosy z realizace projektů (např. hodnoty snížení hluku po aplikaci nových protihlukových asfaltových povrchů) SFDI příjemcům příspěvku nestanovil.

Podle sdělení SFDI předkládali příjemci příspěvků konkrétní údaje o aplikaci a přínosech nových technologií Ministerstvu dopravy. SFDI jako poskytovatel příspěvků neměl tyto údaje k dispozici, např. i pro posuzování podpory obdobných projektů v dalších obdobích.

⁸ Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech.

Příloha č. 1

Přehled příjmů SFDI

(v mil. Kč)

Druh příjmu	2004	2011	2012	2013	2014	Index 2014/04
Dotace ze stát. rozpočtu	20 800¹⁾	35 805	28 864	23 371	31 216	1,50
z toho:						
- krytí deficitu	x ²⁾	9 770	14 766	12 093	17 051	1,75 ³⁾
- dotace z operačního prog. <i>Doprava</i>	x ²⁾	19 363	12 680	4 985	10 892	0,56 ³⁾
- úvěry od Evropské investiční banky	x ²⁾	4 342	1 219	2 407	222	0,05 ³⁾
- ostatní ⁴⁾	x ²⁾	2 330	199	3 886	3 051	1,31 ³⁾
Daňové příjmy	21 247	24 089	24 972	25 095	25 410	1,20
z toho:						
- silniční daň	5 514	5 074	5 248	5 234	5 775	1,05
- spotřební daně	13 052	7 361	7 152	6 988	7 263	0,56
- popl. za užívání dálnice	2 681	3 171	3 907	4 312	3 951	1,47
- mýtné	x ²⁾	8 483	8 665	8 561	8 421	0,99 ³⁾
Ostatní příjmy	393	3 497	3 924	3 401	2 887	7,35
- vratky transferů	50	2 223	2 953	2 770	2 680	53,60
- splátky návr. fin. výpomocí	x ²⁾	1 166	848	126	85	0,07 ³⁾
- další ⁵⁾	343	108	123	505	122	0,36
Celkem	42 440	63 391	57 760	51 867	59 513	1,40

Zdroj: výroční zprávy o činnosti SFDI za příslušné roky.

1) Včetně dotace z býv. Fondu národního majetku ve výši 18 mld. Kč.

2) Údaje nebyly vykazovány nebo nebyly relevantní.

3) Index 2014/11.

4) Například dotace z dluhopisového programu na financování dálnice D47, dotace na úhradu škod způsobených povodněmi, dotace na opravy silnic I. třídy.

5) Například příjmy z pronájmů, příjmy z úroků, přijaté pojistné náhrady.

Z přehledu příjmů je zřejmé, že v kontrolovaném období let 2011 až 2014 poklesly celkové příjmy SFDI o 3 878 mil. Kč (index 2014/2011 byl 0,94). V uvedeném období se snížilo čerpání dotací z operačního programu *Doprava* o 8 471 mil. Kč (index 2014/2011 byl 0,56). Naopak vzrostly dotace ze státního rozpočtu na krytí deficitu o 7 281 mil. Kč (index 2014/2011 byl 1,75).

Příloha č. 2**Přehled výdajů SFDI****(v mil. Kč)**

Druh výdaje	2004	2011	2012	2013	2014	Index 2014/04
Výdaje na dopr. infrastr.	51 713	58 559	47 893	45 144	48 650	0,94
z toho:						
- dálnice	13 946	11 367	11 217	10 765	6 899	0,49
- silnice	21 237	27 153	17 851	15 595	16 151	0,76
- dráhy	16 218	19 490	18 392	18 598	25 337	1,56
- vodní cesty	312	549	433	186	263	0,84
Poskytování příspěvků	187	278	296	397	435	2,33
z toho na:						
- nové technologie ¹⁾	40	34	18	84	108	2,70
- bezpečnost dopravy ²⁾	77	149	107	216	254	3,30
- cyklistické stezky ³⁾	70	95	171	97	73	1,04
Mýtné a telematika⁴⁾	0	3 198	3 483	3 330	2 810	0,88⁵⁾
Výdaje na činnost SFDI⁶⁾	168	315	320	338	334	1,99
z toho:						
- vlastní činnost	168	83	68	79	72	0,43
- spojené s dáln. kupóny	0	232	252	259	262	1,13 ⁵⁾
Odvod Min. dopravy	0	0	0	5 000	0	-
Celkem	52 068	62 350	51 992	54 209	52 229	1,00

Zdroj: výroční zprávy o činnosti SFDI za příslušné roky.

- 1) Příspěvky na průzkumné a projektové práce, studijní a expertní činnosti zaměřené na výstavbu, modernizaci a opravy silnic a dálnic, dopravně významných vodních cest a staveb celostátních a regionálních drah – § 2 odst. 1 písm. f) zákona č. 104/2000 Sb.
- 2) Příspěvky pro naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace – § 2 odst. 1 písm. g) zákona č. 104/2000 Sb.
- 3) Příspěvky na výstavbu a údržbu cyklistických stezek – § 2 odst. 1 písm. h) zákona č. 104/2000 Sb.
- 4) Financování nákladů na zavedení a provozování systému elektronického mýtného a systému časového zpoplatnění – § 2 odst. 1 písm. i) zákona č. 104/2000 Sb.
- 5) Index 2014/11.
- 6) Náklady na činnost SFDI podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona č. 104/2000 Sb.

Z přehledu výdajů je zřejmé, že v kontrolovaném období let 2011 až 2014 poklesly celkové výdaje SFDI o 10 121 mil. Kč (index 2014/2011 byl 0,84). Výdaje tedy klesaly více než příjmy (viz příloha č. 1). V uvedeném období nejvíce poklesly objemově nejvýznamnější výdaje, a to výdaje na dopravní infrastrukturu o 9 909 mil. Kč (index 2014/2011 byl 0,83) a výdaje na mýtné a telematiku o 388 mil. Kč (index 2014/2011 byl 0,88). Naopak vzrostly objemově méně významné výdaje, konkrétně výdaje na poskytování příspěvků o 157 mil. Kč (index 2014/2011 byl 1,56) a výdaje na činnost SFDI o 19 mil. Kč (index 2014/2011 byl 1,06).

Příloha č. 3

Přehled dlouhodobého majetku SFDI

(v tis. Kč)

Druh	2004	2011		2014		Index ¹⁾ 2014/04
	brutto	brutto	netto	brutto	netto	
Nehmotný majetek	1 196	6 946	2 002	21 362	8 410	17,86
z toho:						
- software	324	4 572	1 641	6 795	375	20,97
- drobný nehmotný majetek	872	2 013	0	1 839	0	2,11
- ostatní	0	0	0	12 728	8 035	-
- nedokončený majetek	0	361	361	0	0	-
Hmotný majetek	128 575	202 237	156 022	206 087	144 109	1,60
z toho						
- pozemky	2 609	2 609	2 609	2 609	2 609	1,00
- stavby	106 291	172 347	146 495	175 456	139 042	1,65
- movité věci	16 597	19 960	6 914	17 584	2 372	1,06
- drobný hmotný majetek	3 078	7 317	0	10 352	0	3,36
- kulturní předměty	0	4	4	4	4	-
- nedokončený majetek	0	0		82	82	-
Celkem	129 771	209 183	158 024	227 449	152 519	1,75

Zdroj: rozvahy SFDI k 31. 12. příslušných roků.

1) Index brutto hodnot.

Celková hodnota aktiv SFDI k 31. 12. 2014 činila 18 401 mil. Kč, z toho byla hodnota dlouhodobého majetku v pořizovacích cenách 227 mil. Kč.